

Česká školní inspekce

Jihočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Základní škola a Základní umělecká škola Zliv,
okr. České Budějovice**

Adresa: Lidická 315, 373 44 Zliv

Identifikátor školy: 600 057 364

Termín konání inspekce: 19. – 23. leden 2004

Čj.:	07-1005/04-2039
Signatura:	og1zx102

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům ve vybraných předmětech v základní škole a ve vybraných předmětech hudebního a výtvarného oboru v základní umělecké škole
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem realizovaným vzdělávacím programům ve vybraných předmětech v základní škole a v základní umělecké škole
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech prvouka a přírodověda na 1. stupni, matematika v 5. – 9. ročníku, informatika, dějepis, občanská výchova na 2. stupni, tělesná výchova na 1. a 2. stupni základní školy a průběhu a výsledků vzdělávací a výchovné činnosti v základní umělecké škole ve vybraných předmětech hudebního a výtvarného oboru
- ❖ rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola a Základní umělecká škola Zliv je právním subjektem, který sdružuje základní školu, základní uměleckou školu, školní družinu a školní jídelnu. V základní umělecké škole (dále ZUŠ) jsou obory hudební, výtvarný a literárně-dramatický. V letošním školním roce má základní škola 18 tříd, které navštěvuje celkem 451 žáků. Zhruba jedna pětina z nich do školy dojíždí ze 13 okolních obcí. Výkaz o základní umělecké škole podle stavu k 15. 10. 2003 uvádí celkem 234 žáků vyučovaných ve všech uměleckých oborech. Zřizovatelem školy je město Zliv, Dolní náměstí 585. Inspekční činnost proběhla v základní škole i v základní umělecké škole.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

V základní škole působí celkem 28 pedagogických pracovníků, hospitační činnost proběhla u 19 z nich. Všichni, včetně výchovné poradkyně, mají odbornou a pedagogickou způsobilost požadovanou příslušnou vyhláškou.

Organizace činnosti a provozu školy je dána organizačním řádem. V ZŠ i ZUŠ jsou jasně a přehledně stanoveny povinnosti a kompetence všech pracovníků základní i základní umělecké školy. Informační systém je funkční, umožňuje všem pracovníkům získávat potřebné informace včas. Vychází z ročního plánu práce školy a je pak dále konkretizován v týdenních plánech. Zpravidla jedenkrát týdně jsou rovněž pořádány krátké organizační porady. Ve škole jsou ustanoveny na obou stupních metodické poradní orgány, jejichž činnost je neformální, ale funkční.

Kontrolní a hospitační činnost vedení školy vychází z plánu na daný školní rok. V oblasti výchovy a vzdělávání je vždy cíleně zaměřena, z rozborů této činnosti lze usuzovat, že má pozitivní vliv na kvalitu vzdělávání. Vedení školy si je vědomo dílčích rezerv v oblasti zajištění a probované výuky některých předmětů a snaží se je postupně řešit. Podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, cíleně je zaměřeno zejména na inovaci výuky a problematiku výuky cizích jazyků a informatiky.

V ZUŠ byly personální podmínky hodnoceny v hudebním oboru v oddělení dechových nástrojů, v oddělení kytarovém, klávesových nástrojů, sborového zpěvu, v předmětu hudební nauka a ve výtvarném oboru. Z celkem devíti vyučujících hudebního oboru jsou tři absolventy konzervatoří a vysoké školy (AMU, JAMU, pedagogická fakulta se zaměřením na ZUŠ) v oborech hra na příčnou flétnu, kytaru a v dirigentském oboru. Vedle pedagogické praxe v ZUŠ i v konzervatoři (hra na flétnu, kytaru) mají také orchestrální, komorní a sólovou uměleckou praxi. Další učitelé jsou absolventy konzervatoře (trubka, tuba, zpěv) s pedagogickou a rovněž uměleckou praxí (Jihočeské divadlo České Budějovice, Jihočeská komorní filharmonie). Tito vyučující v plném rozsahu splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro ZUŠ. Jeden učitel je absolventem vojenské hudební školy s maturitou, s odbornou způsobilostí ke hře na housle. Vyučuje převážně hru na zobcové flétny. Má delší pedagogickou praxi a je členem orchestru Jihočeského divadla. Nekvalifikovaná učitelka studuje na pedagogické fakultě učitelství pro 1. stupeň základní školy. Je absolventkou I. a II. stupně ZUŠ ve hře na klarinet, věnuje se převážně výuce hry na zobcové flétny a práci s nejmladšími žáky (PHv). Malý úvazek v kytarovém oddělení má studující konzervatoře. Ve výtvarném oboru vyučuje absolvent pedagogické fakulty s odborností pro výtvarnou výchovu.

Škola má zástupkyni ředitele pro ZUŠ. V rámci písemně stanovené pracovní náplně je podřízena řediteli školy. Je členkou Rady školy. Odborná a organizační stránka činnosti ZUŠ je tak náležitým způsobem zajištěna.

V ZUŠ je sborovna, ve které jsou na informačním panelu pro pedagogické pracovníky k dispozici školské, vnitřní školní dokumenty a potřebné aktuální informace. Pro osobní jednání se zástupkyní ředitele jsou čtyři dny v týdnu vyčleněny úřední hodiny. V podmínkách ZUŠ je přenos informací vůči zaměstnancům dostatečně zajištěn. Jediný nedostatek byl zjištěn v případě opožděného předání informací o novém vzdělávacím programu MŠMT pro výtvarné obory ZUŠ s platností od 1. 9. 2000. Poradním orgánem je pedagogická rada. Zápisy dokládají projednávání aktuálních koncepčních, uměleckých a organizačních stránek i hodnocení činnosti ZUŠ. Předmětové komise zřízeny nejsou. Odborná komunikace probíhá mezi zástupkyní ředitele a neformálně dle potřeby mezi učiteli navzájem. To se týká také vedení dvou dosud studujících vyučujících (hra na kytaru a zobcovou flétnu).

Kontrolní činnost vykazuje od poslední inspekce výraznější zkvalitnění. Výsledkem hodnotících a kontrolních procesů je zpracované Hodnocení školního roku 2002-2003. Uvádí stěžejní dosažené úspěchy, konstatuje přetrvávající nedostatky. Plán ZUŠ na školní rok 2003-2004 specifikuje kromě dalšího úkoly, které mají vést k postupnému odstranění daných nedostatků. V 1. pololetí tohoto školního roku byly v ZUŠ nově pořádány pravidelné společné koncerty žáků z různých tříd hudebního oboru. Zástupkyně ředitele se zaměřila na sledování jejich úrovně. Ze zpracovaných hospitačních záznamů je zřejmé, že sledování průběžných výsledků a jejich odborné hodnocení s každým učitelem zvláště je efektivním přínosem pro zkvalitňování výchovně-vzdělávacího procesu. V daném období však nebyla hospitována vlastní výuka. Kontrola školní dokumentace ZUŠ je prováděna. Ta je vedena celkově řádně, bez závažnějších nedostatků. Ojedinele byly ponechány neúplné záznamy v Katalogu o průběhu studia-hudební obor. V katalogích a třídních knihách pro výtvarný obor byly v době konání inspekce uváděny názvy předmětů dle již neplatných učebních plánů.

Další vzdělávání je také v ZUŠ podporováno. V letech 2001-2003 absolvovala zástupkyně ředitele řadu vzdělávacích akcí pro vedoucí pracovníky škol. Pravidelně se odborných seminářů zúčastňuje učitelka hry na kytaru – patří k učitelům s dlouhodobě vynikajícími výsledky. Vzdělávacích akcí se zúčastňoval také jeden učitel dechového oddělení. Celkově se jedná zejména o tři zmíněné pedagogické pracovníky, kteří se intenzivně akcí dalšího vzdělávání zúčastňují.

Hodnocení zaměstnanců probíhá podle stanovených kritérií. Vliv sebehodnocení zaměstnanců ve vztahu k jejich profesionálnímu růstu nebylo možné relevantně prokázat. V jednom případě bylo zmíněno vzdělávání a cvičení na nástroj (kytaru) u učitele, který tento předmět vyučuje mimo svoji odbornost. Snahy o zlepšení vlastní instrumentální úrovně nepochybně se sebehodnocením souvisejí.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti v základní i základní umělecké škole mají celkově velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Obě školní budovy jsou průběžně opravované a udržované. Svou velikostí a kapacitou jsou dostačující, řada předmětů v základní škole má své odborné pracovny. V rámci projektu „Internet do škol“ byla ve škole vybudována internetová učebna, která byla propojena se stávajícími prostory a vzniklo tak informační centrum, které má ve výuce řady předmětů své nezastupitelné místo. Pro výuku tělesné výchovy je k dispozici prostorná tělocvična, která je vybavena potřebným náradím. Jejím nedostatkem je absence zázemí pro převlékání žáků a odkládání jejich svršků. Nedostačující je rovněž sociální zázemí. Při větším počtu současně cvičících žáků je využíván sál místní sokolovny, kam si potřebné náčiní musí ale žáci přinášet.

Žáci mají pro výuku odpovídající učebnice, vybavení kabinetů pomůckami a audiovizuální technikou je na velmi dobré úrovni. Pomůcky jsou pořizovány systematicky a s rozmyslem, vedení školy vychází z požadavků vyučujících a sleduje efektivnost jejich využívání.

Základní umělecká škola se nachází v areálu školy, ve třetím patře nad pavilonem 1. stupně základní školy. Zde má samostatné, dostatečně prostorné učebny pro individuální a skupinovou výuku hry na hudební nástroje. Nechybí prostorný koncertní sál s pódiem a klavírem. Zde je mj. vyučován sborový zpěv. Učebna hudební nauky je ve druhém patře. Výtvarný obor má pouze jednu učenu vedle tříd hudebního oboru, v nižším patře je kabinet učitele, keramická pec, materiály pro výuku a několik odborných, převážně starších, publikací. Prostorové podmínky pro výtvarný obor vzhledem k potřebám provádění různých výtvarných technik nejsou příliš příznivé. Vedení školy již v průběhu tohoto školního roku hledá i nabízí jiné řešení pro výtvarný obor. Informační centrum v základní škole je v případě zájmu k dispozici i žákům a učitelům ZUŠ.

Vybavení ZUŠ učebními pomůckami je na základě řádně zdůvodněného požadavku průběžně doplňováno. Nověji byly pořízeny další příčné flétny, elektronický klávesový nástroj, clavinova, starší tuba pro učitele dechového oddělení. Notový archiv je dostatečně doplňován o nové tituly. Škola má sbírku hudebních nástrojů, které zejména mladším žákům i dočasně zapůjčuje. V odborné učebně hudební nauky je nový nábytek, notová tabule, pianino, starší gramofon, přenosný přehrávač a drobné rytmické nástroje. Učebnice ve sledované výuce využívány nebyly. Do jisté míry chybí např. magnetické tabulky, větší počet kvalitních melodicko-rytmických nástrojů. Ve výtvarném oboru je celkově dostatečné vybavení pro plošné výtvarné techniky s výjimkou grafického lisu. V oboru prostorové tvorby je dostatečné vybavení pro keramiku – dva hrnčířské kruhy, menší keramická pec. Potřebné materiály jsou zajišťovány. V knihovně chybí stěžejní tituly soudobé odborné literatury (výtvarný obor je nejmladší, podmínky jsou postupně budovány od roku 1997).

Využívání materiálně-technického vybavení ZUŠ je rámcově sledováno. Účelné využívání novějších pomůcek je podmíněno již tím, že jejich potřeba musí být náležitě zdůvodněna.

Plán ZUŠ se zabývá materiálním vybavením pouze ve vztahu k nově pracujícímu pěveckému sboru. Potřeby výtvarného oboru zmíněny nejsou.

Materiálně-technické podmínky výchovy a vzdělávání v základní škole jsou celkově na velmi dobré úrovni. V základní umělecké škole jsou ve výtvarném oboru na dobré úrovni, celkově, s ohledem na kvalitnější podmínky hudebního oboru, jsou na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

V základní škole se vyučuje podle schváleného vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 včetně úprav a doplňků čj. 25 018/98-22. Pro integrované žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vypracovány individuální vzdělávací programy.

V základní umělecké škole – hudební obor se vyučuje podle učebních plánů MŠMT ČR ze dne 26. června 1995 pod č. j. 18 418/95-25 s účinností od 1. září 1995 a podle učebních osnov pro ZUŠ (dříve LŠU), jak byly pro jednotlivé předměty v letech 1980-1991 postupně vydávány SPN Praha. Výtvarný obor organizuje výuku podle „Úpravy učebních plánů výtvarného oboru základních uměleckých škol“, schválené MŠMT pod č. j. 18 455/2002-22 s platností od 1. 9. 2002.

Vzdělávací program je realizován v souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě škol.

Hodinové dotace jednotlivých předmětů a ročníků v základní škole jsou v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu. Pro celou docházku žáků na 2. stupni ZŠ má škola vypracován učebním plán se stanovenými počty disponibilních hodin v daných předmětech. Povinná dokumentace školy je řádně vedena, zachycuje průkazně průběh vzdělávání. Dílčí nedostatky administrativního rázu byly zjištěny pouze ve vyplňování třídních výkazů a katalogových listů. Rozvrh hodin se snaží respektovat pedagogická a psychohygienická hlediska výuky.

V ZUŠ je předmět hra na nástroj je v souladu s učebními plány vyučován v rozsahu 1 hodiny týdně, t. j. s využitím pouze spodní hranice stanovené časové dotace pro všechny žáky. Předmět hudební nauka je v požadovaném rozsahu zařazen pro žáky 1. – 5. ročníku I. stupně základního studia. Předmět komorní hra/hra v souboru je u žáků I. a II. stupně základního studia ve sledovaných předmětech do rozvrhů hodin zařazen, avšak nikoli v plném rozsahu požadavku učebních plánů pro všechny žáky. Zjištěný nedostatek se týkal 11 žáků vyučovaných dle učebních plánů č. 5 a č. 6 – Hra na zobcovou flétnu a Hra na dechové nástroje a učební plánu č. 8 – Hra na kytaru. Tento nedostatek je částečně kompenzován tím, že obsah předmětu je v menší míře vyučován v individuální výuce, částečně nad rámec učebního úvazku učitele.

Kontrolou třídní dokumentace a protokolů o přijímání žáků a komisionálních zkouškách v ZUŠ bylo ověřeno, že obsah výuky odpovídá rámci stanovenému osnovami, s přihlédnutím k individuálním předpokladům a talentu jednotlivých žáků. Stanovená dokumentace zachycuje, s menšími nedostatky, většinou průkazně průběh vzdělávání.

Obsah výuky v zásadě odpovídá „Učebním osnovám výtvarného oboru základních uměleckých škol schválených MŠMT pod č. j. 15 865/2000-22 s platností od 1. 9. 2000“. Jedná se převážně o alternativní přístup č. 1 – Výtvarné vyjadřování v kresbě, malbě, grafice a modelování s tím, že pro grafickou složku dosud nebyly vytvořeny potřebné materiální podmínky.

Rozvrhy hodin a třídní dokumentace odpovídají výše uvedenému vzdělávacímu programu, nedostatkem bylo, že do doby konání inspekce nebyly zavedeny nové názvy předmětů.

Výuka je v souladu s učebními dokumenty vzdělávacího programu.

Vyučující základní školy mají v souladu s osnovami zpracované tematické plány jednotlivých předmětů. Vedení školy sleduje a kontroluje jejich plnění při hospitační činnosti.

Kontrola naplňování učebních osnov v hudebním oboru je prováděna formami kontrolní a hospitační činnosti, průběžným sledováním dosahovaných výsledků tříd a hodnocením dosažené úrovně při komisionálních postupových zkouškách žáků. Kontrola naplňování osnov vzdělávacího programu ve výtvarném oboru není prováděna průkazně.

Obsah „Vnitřního řádu základní umělecké školy“, část 3 – Práva a povinnosti žáků odpovídá požadavkům na organizační zajištění řádné docházky žáků do ZUŠ. Škola poskytuje rodičům a žákům docházejícím do ZUŠ dostatek základních a dalších průběžných informací o platných zásadách docházky žáků, o výsledcích výchovy a vzdělávání, o akcích školy.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Rozvrh hodin se snaží respektovat psychohygienická hlediska výuky. Školní řád obsahuje ustanovení daná příslušnou vyhláškou, respektuje práva žáků. Provozní řady odborných učeben jsou zpracovány.

Rodiče žáků jsou o průběhu a výsledcích výchovy a vzdělávání svých dětí pravidelně informováni tradičními způsoby, dvakrát ročně jsou pořádány třídní schůzky a dvakrát konzultační odpoledne. Kromě toho je na 1. stupni pořádán Den s rodiči, při kterém se rodiče žáků seznamují s životem školy. Na začátku školního roku obdrží všichni rodiče Zpravodaj ZŠ a ZUŠ Zliv, který jim poskytuje všechny potřebné základní informace a údaje o škole. Ve spolupráci se ZUŠ pořádá školy řadu veřejných vystoupení a žáci školy vystupují na mnoha akcích pro veřejnost.

Organizace výchovně vzdělávacího procesu je funkční.

Výchovná poradkyně je pro svou funkci kvalifikovaná. Její povinnosti jsou stanoveny pracovní náplní a obsahují všechny úkoly výchovného poradce vymezené příslušnými právními předpisy. Svou činnost vykonává svědomitě, plánovitě. Třídním učitelům a ostatním vyučujícím poskytuje všechny potřebné informace z oblasti profesní orientace i informace o žácích s vývojovými poruchami učení a chování. Těchto žáků je v současnosti evidováno 25 a jsou ně vypracovány individuální vzdělávací programy.

Výchovná poradkyně zajišťuje všechny potřebné kontakty v oblasti výchovného poradenství s dalšími subjekty – rodiči, úřadem práce a pedagogicko-psychologickou poradnou. Témata týkající se volby povolání jsou začleněna do učiva občanské a rodinné výchovy v 8. a 9. ročníku.

Dokumentace výchovného poradenství je vedena pečlivě. Materiály s důvěrnými informacemi (zprávy o vyšetření z PPP) jsou zabezpečeny před zneužitím.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 1. stupni ZŠ v prvouce a přírodovědě

Do výuky sledovaných předmětů se pozitivně promítá skutečnost, že je vyučují učitelky s potřebnou kvalifikací. Mají zpracované tematické přehledy učiva, které vycházejí z požadavků osnov a zajišťují potřebnou návaznost učiva. V hodinách se výrazně projevilo vstřebávání nových metod a forem výuky posouvajících žáka do skutečně aktivní role v procesu vzdělávání. Dvě vyučovací hodiny byly z tohoto hlediska příkladné (VI.B, II.B).

Zápisy v třídních knihách jsou dokladem průběžného naplňování učebních osnov. Svědčí i dalších aktivitách navazujících na výchovně-vzdělávací proces např. využití nabídky centra ekologické výchovy Dřítatka apod. Hospitace proběhly v osmi hodinách.

Výuka probíhá v pěkně a pro žáky podnětně upravených kmenových učebnách. Materiální zabezpečení výuky učebnicemi, doplňkovými texty a učebními pomůckami je na velmi dobré

úrovni. V sledovaných hodinách byla výuka účinně podpořena názornými pomůckami, žáci pracovali s manipulačními atlasy, nákresy, vlastnoručně zhotovenými pomůckami – např. přesýpacími hodinami, dále s učebnicemi, pracovními listy, obrazovým materiálem, apod. Tempo výuky bylo zvoleno s ohledem na potřeby a možnosti žáků.

Také zvolené výukové cíle odpovídaly nejen učebním osnovám, ale respektovaly i konkrétní složení a potřeby žákovských kolektivů. Motivačně zařazené didaktické hry sehrávaly důležitou úlohu v navazování na již získané poznatky i v poznávání nových skutečností. Vyučování probíhalo v některých hodinách s převahou společných forem práce, nejčastěji na základě metody řízeného rozhovoru či procvičování látky pod dohledem učitelek. V několika hodinách byla výuka postavena na vysoce efektivní skupinové práci, při níž měli žáci možnost ověřit si praktickými činnostmi získané poznatky (např. odhadování a zjišťování objemu kamene, teploty vody, délky třídy, hmotnosti knihy, u mladších žáků pak smyslové vnímání). Učitelky velmi dobře zvládaly organizaci práce v hodinách včetně technik vedoucích ke zvládnutí učiva. Uplatňovaly mezipředmětové vztahy, aktualizovaly učivo, vhodně využívaly výchovné momenty vycházející z obsahu, vedly žáky k aktivnímu získávání informací z textu i z jiných zdrojů informací. V souladu s požadavky osnov měla výuka činnostní charakter.

Žáci dokazovali, že mají osvojené potřebné pracovní návyky, umějí pracovat ve dvojicích i ve skupinách. V zadávání úkolů učitelky respektovaly individuální schopnosti a možnosti žáků, povzbuzovaly je a případně jim pomáhaly při řešení dílčích úkolů. Žáci zpravidla bezproblémově dodržovali pravidla komunikace.

Hodnocení a klasifikace žáků nepostrádaly motivační funkci. Časté bylo hodnocení nejen jednotlivce, ale i skupiny nebo celé třídy. Ve sledovaných hodinách pracovali žáci ve vstřícné atmosféře. Učitelkám se dařilo navodit ovzduší důvěry a porozumění, které významně přispívalo k efektivitě výuky.

Průběh a výsledky výchovy a vzdělávání v prvouce a v přírodovědě jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v dějepise a občanské výchově

Výuku dějepisu zabezpečují dva vyučující s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Výuka občanské výchovy je svěřena dvěma učitelkám s odbornou způsobilostí pro jiné předměty. Učitelská praxe všech vyučujících se pozitivně projevuje v procesu výuky.

Výuka občanské výchovy probíhá převážně v běžných učebnách. Pro výuku dějepisu je vyčleněna jedna učebna. Všichni žáci jsou vybaveni vhodnými učebnicemi pro oba předměty. Dále je k dispozici soubor dějepisných map a v omezené míře dějepisné školní atlasy. Ve školním informačním centru jsou přístupné encyklopedie, dějepisná literatura, odborné společenskovední publikace a ucelený soubor naukových videokazet. Materiálně-technické podmínky vzdělávání v dějepise a občanské výchově jsou na vyšší úrovni, než je běžné na základních školách.

Vyučující společenskovedních předmětů mají zpracovány rámcové tematické plány s časovým rozvržením učiva. Plány svým obsahem respektují platné učební osnovy a rovněž stanovují výchovně vzdělávací cíle. Plánování a příprava na jednotlivé vyučovací hodiny zajišťují návaznost probíraného učiva na předcházející témata.

Ve sledovaných hodinách probíraná látka odpovídala učebním osnovám. Učivo bylo žákům předáváno odborně a věcně správně, srozumitelně a přiměřeně jejich věku a schopnostem. Kvalitu výuky pozitivně ovlivňovala učitelská praxe vyučujících, zkušenost a zodpovědný přístup k žákům.

Vnitřní členění vyučovacích hodin se vyznačovalo klasickou didaktickou stavbou. Po úvodní části, ve které byli žáci seznámeni s tématem následovalo v dějepise ústní nebo písemné

ověřování vědomostí. Při ústním zkoušení byla ostatním žákům zadána práce a po skončení této činnosti vybraní žáci interpretovali výsledky práce. Po písemném testu následovala rekapitulace otázek a žáci si mohli ověřit správnost svých odpovědí. V hodinách občanské výchovy byly některé hodiny zahajovány přednesem aktualit a frontálním opakováním.

Po úvodní části následovala prezentace nové učební látky. Metoda výkladu byla doplňována metodou řízeného rozhovoru. Tímto způsobem se dařilo část žáků zapojit aktivně do výuky. V procesu výuky se vhodně střídal výklad, rozhovor a práce s textem v učebnicích. V hodinách občanské výchovy byly využity formy práce zaměřené na praktické využití znalostí a aktivní účast ve výuce (hra na parlament, počítání zisku, rentabilita hospodářských aktivit apod.). Zápis do sešitů prováděli žáci podle výkladu vyučujících a přehledných zápisů na tabuli. Ve sledovaných hodinách byly rozsah a náročnost učiva přizpůsobené věku žáků, použité metody a jejich kombinace napomáhaly k získání a upevnění cílových vědomostí včetně výchovného působení.

Vyučujícím se většinou dařilo u většiny žáků navodit zájem o probíranou látku aktualizací, poukázáním na význam klíčových událostí národních dějin v souvislostech s evropskými dějinami. V občanské výchově byli žáci motivováni řešením zajímavých konkrétních úkolů, souvisejících s praktickým životem. Vztah většiny žáků k výuce v obou předmětech byl pozitivní.

Klima ve třídách bylo přátelské a otevřené, vyučující byli vstřícní. Stanovená pravidla vzájemná komunikace mezi vyučujícími a žáky byla akceptována. Nedařilo se však rozvíjet v potřebné míře komunikativní dovednosti žáků. Vyjadřování žáků se omezovala na jednoduché věty nebo jednoslovné odpovědi.

Při individuálním zkoušení u tabule a orientačním opakování probrané látky žáci prokazovali velmi dobré znalosti. Při hodnocení vyučující respektovali dispozice jednotlivců a oceňovali snahu. Hodnocení bylo vždy objektivní, zdůvodněné a spravedlivé. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků nebylo využíváno.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v dějepise a občanské výchově jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice a informatice

Hospitace v matematice proběhly v 5. – 9. ročníku, v informatice v 8. a 9. ročníku.

Týdenní počet hodin matematiky ve všech ročnících odpovídá učebnímu plánu, na druhém stupni je předmět vyučován v základní čtyřhodinové dotaci. Informatika je vyučována v 8. a 9. ročníku jako volitelný předmět. Plánování výuky je v souladu s učebními osnovami, vyučující mají zpracované stručné tematické plány. Cíle, stanovené v jednotlivých hodinách, byly převážně přiměřené schopnostem a možnostem žáků, v průběhu některých hodin je vyučující přizpůsobovali aktuální situaci ve třídě. Předávané informace byly věcně a odborně správné.

Všichni vyučující matematiky mají odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilost, učitel informatiky není pro výuku tohoto předmětu aprobovaný, avšak absolvoval řadu odborných seminářů a má dlouholetou praxi.

Matematika je vyučována převážně v běžných třídách, částečně v učebně matematiky. Ve většině tříd byl nový nábytek, přehledy probíraného matematického učiva byly k dispozici jen v některých třídách. Žáci pracovali se schválenými učebnicemi, měli k dispozici kalkulačky.

Pro výuku informatiky má škola výborné materiální podmínky. Dvě počítačové učebny tvoří společně s knihovnou informační centrum. Učebna informatiky byla vybavena v rámci akce Indoš, je využívána zejména na výuku volitelného předmětu a dále podle zájmu žáků

i v odpoledních hodinách. Druhá učebna je využívána třídami 1. i 2. stupně při výuce naukových předmětů.

Vyučující vedli výuku převážně s ohledem na aktuální složení tříd a náročnost probíraného učiva. Hodiny měly většinou klasickou stavbu – opakování, výklad nové látky, procvičení. Nejčastěji využívanou vyučovací metodou byla frontální práce s celou třídou, kombinovaná se samostatnou nebo skupinovou prací. Ve většině hodin byl tento postup účinný. Žáci aktivně spolupracovali s vyučujícími, prostřednictvím řízeného rozhovoru samostatně vyvozovali novou látku a logicky propojovali s již získanými znalostmi. Náročnost a rozsah samostatné práce si žáci v některých třídách mohli volit podle svých možností. V lavicích běžně spolupracovali, v případě potřeby se s důvěrou obraceli na vyučující.

V menší části hodin byl frontální postup mnohem méně efektivní. Žáci měli málo prostoru pro aktivní činnosti (hledání a využívání alternativních postupů, práce s chybou, apod.), vyučovací čas nebyl využit efektivně.

Práce, zadaná v hodinách informatiky, byla přiměřeně náročná a vedla žáky k aktivnímu využívání získaných znalostí a dovedností.

Způsob vedení výuky se odrážel na aktivitě žáků v hodinách a jejich zájmu o probírané učivo. Ve třídách, kde měli žáci prostor pro vlastní činnosti, možnost spolupracovat a průběžně diskutovat o postupech řešení, byla příznivá pracovní atmosféra, která napomáhala úspěšnosti učení se žáků. V dalších třídách byly žáci spíše pasivními příjemci informací.

Ve většině sledovaných hodin měli vyučující přirozenou autoritu. Pravidla stanovená pro práci v hodině byla žáky převážně respektována. Vyjadřování vyučujících bylo srozumitelné, až na drobné nedostatky věcně a logicky správné. Žáky vedli ke správnému užívání odborné terminologie. Prostor pro rozvoj komunikativních dovedností, schopnost argumentovat a diskutovat nad řešením byl vytvářen pouze v některých hodinách. V nich bylo zřejmé, že zde mají žáci k vyučujícím naprostou důvěru.

Průběh a výsledky výchovy a vzdělávání v matematice a informatice jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tělesné výchově

Hospitace proběhly ve třídách 1. i 2. stupně.

Cíle stanovené ve sledované výuce respektovaly věk žáků a byly přiměřené jejich schopnostem a dovednostem. Bezprostřední příprava vyučujících na výuku a její plánování byly celkově na velmi dobré úrovni.

Předmět učí vyučující s odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilostí. Tato skutečnost se pozitivně projevovala v kvalitě výuky.

Pro výuku předmětu využívá škola již výše zmiňované prostory. Za příznivého počasí probíhá výuka na přilehlém školním sportovním areálu. Materiální zajištění sledované výuky bylo na odpovídající úrovni, vyučující měly k prováděným cvičením dostatečné množství náradí a pomůcek.

Hospitované hodiny byly většinou účelně řízeny. Po tradičních úvodech následovaly rušné části rozcvičení, které byly převážně efektivně a účelně vedeny. Jejich náplně byly pestré, využívána byla řada moderních prvků, často byly zařazovány cviky pro kompenzaci sedavého zaměstnání žáků.

Náplně hlavních částí hodin byly vhodně zvoleny. Cvičení byla převážně plynule organizována, jednotlivé činnosti na sebe plynule navazovaly. Žáci cvičili frontálně i ve skupinách, většinou zodpovědně plnili zadávané úkoly. Vyučující je průběžně kontrolovaly a opravovaly, v případě potřeby jim poskytovaly individuální pomoc.

Motivační stránka byla méně výrazná, omezovala se převážně na úvodní seznámení s programem hodiny. Ve většině hodin byla akceptována dohodnutá pravidla komunikace mezi vyučujícími a žáky, výuka probíhala v klidné a vstřícné atmosféře. Hodnocení výkonů žáků bylo objektivní a pozitivně motivované.

Kvalita průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v tělesné výchově je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v základní umělecké škole – hudební obor

Hudební nauka

Výuka byla sledována ve 2. ročníku a ve skupině žáků spojeného 4. a 5. ročníku.

Tematické plány učiva byly zpracovány pouze pro 1. – 3. ročník. V zásadě jsou zde dobře rozlišeny jednotlivé složky předmětu zaměřené na rozvíjení hudebnosti žáků a teoretické znalosti. Ve 4. - 5. ročníku učitel vybírá stanovené učivo s přihlédnutím k aktuálním vzdělávacím potřebám žáků. Učitelé si zpracovali přípravy na jednotlivé hodiny. Základní kontinuita probíraného učiva je zajišťována. Ze sledované výuky a ze zápisů v třídních knihách vyplynulo, že plánování a příprava dílčím způsobem podporují kvalitu výuky z hlediska výběru učiva a struktury hodin. Chybí však proporčně výraznější zařazování tvořivých forem výuky ve vztahu k praktickým hudebním činnostem. Předmět vyučují dva kvalifikovaní vyučující. Jejich odbornost zajišťuje věcnou správnost podávaného učiva. Odbornou výhodou je pěvecká erudice učitelky. Předmět je vyučován v dostatečně prostorné učebně vybavené novým nábytkem a základními učebními pomůckami. Vyhovuje podmínkám pro zajištění psychohygienických kritérií výuky i z estetického hlediska. Ve sledované výuce byly nejčastěji využity tradiční pomůcky, zejména notová tabule a sešity žáků, pianino, nástěnný přehled, přenosný přehrávač pro poslech CD.

Ve 2. ročníku byla ve vstupní části sledované výuky zdařile uplatněna motivačně podnětná řada rytmicko-pohybových a pěveckých činností podporujících zájem žáků a radostnou atmosféru. Větší část však svým obsahem a formami na zdařilý úvod již nenavázala. Převládlo frontálně pojaté pojmové učení bez návaznosti na předchozí nebo další hudební materiál. Kladem jsou vcelku dobré znalosti žáků, pěstován je základní přehled v oblasti hudební kultury. Ve skupině žáků 4. – 5. ročníku bylo teoretické učivo rámováno snahou o objasnění rozdílu mezi lidovou podobou taneční hudby a její vysoce stylizovanou formou. Tento cíl byl splněn spíše formálně, navíc se z hlediska méně účinné motivace po bloku teoretického učiva již nepodařilo vytvořit atmosféru vhodnou pro estetický zážitek poslechu hudby (F. Chopin, klavírní valčík). Teoretické učivo bylo podáváno s odbornou jistotou, písemné zápisy byly oživeny ukázkami znění akordů na klavíru. Dobře bylo zařazeno sluchové rozlišení kvintakordů. Kladem byly podněty učitele vedoucí žáky k promýšlení souvislostí a poznávání logiky základního hudebního systému, práce s chybou. K samostatnému procvičení učiva jsou zadávány domácí úkoly. Vhodné motivační podněty byly uplatněny pouze v částech hodin. V komunikaci výrazně převládl projev vyučujících. Ústní projev žáků, především odpovědi, byl podněcován řadou vhodně volených otázek. Převládající teoreticky pojatá výuka do jisté míry tlumila možnosti větší aktivity žáků. Průběžné hodnocení mělo ráz dílčích pochval nebo kritických připomínek vyučujících. Chybělo závěrečné zhodnocení hodin.

Vzdělávání a výchova v hudební nauce měly dobrou úroveň.

Hra na kytaru

Předmět byl hospitován u žáků 2., 4. a 7. ročníku.

Výuka je plánována s velkou znalostí problematiky daného oboru, kytarové literatury a metod směřujících k dosahování kvalitního výsledku. Ve výběru notového materiálu jsou zohledněny jak požadavky osnov, tak individuální předpoklady, věk a talent žáků. Při plánování učitelka dbá na zajištění nástrojově a hudebně různorodých podnětů směřujících k efektivnímu dosažení stanovených cílů. Výrazný podíl má mj. i soudobá kytarová literatura. Výuka předmětu byla sledována u vysokoškolsky kvalifikované učitelky s delší pedagogickou praxí v ZUŠ i konzervatoři. Dlouhodobě dosahuje vynikajících výsledků pedagogické práce. Průběžně se stále vzdělává, navštěvuje mezinárodní mistrovské kurzy, soutěže, semináře na téma soudobých trendů kytarové hry aj. Kytarová učebna je dostatečně prostorná pro individuální i společnou výuku dvou žáků ve skupině. Prostředí je esteticky podnětné, vybavené novým nábytkem, nástroji. Žákům je k dispozici široký výběr kytarové literatury.

Vyučovací metoda je syntézou vysoké odborné a pedagogické erudice, která se uplatňuje nejen v práci s vyspělejšími a evidentně talentovanými žáky, ale i při práci se začátečníky. Hodiny jsou rámovány sdělením cíle a plánovaného obsahu výuky, v závěru celkovým zhodnocením a uložením přiměřeně náročného úkolu. Učitelka hrou na nástroj, souhrou se žáky, zpěvem, využitím melodicko-rytmických ozvěn, uplatněním říkadél vytváří u žáků správné rytmicko-intonační a hudebně-výrazové představy. Nová látka je se žákem v hodině důkladně procvičena, kontrolováno je porozumění problému. Efektivně je využívána forma práce se dvěma žáky ve skupině. Klady jsou zejména společná hra, podněty pro tvořivé muzicírování, poslech. Pravidelně je zadávána hra z paměti. Při přípravě žáka na absolventské vystoupení se zaměřuje na rozbor skladeb s precizováním hudebního výrazu. Výukou prostupuje až partnerská komunikace se žáky, kteří učitelku naprosto respektují a s důvěrou s ní spolupracují. Zjevný je jejich zájem a vysoká úroveň motivace k dosažení co nejlepšího výsledku. Všechny uvedené formy výuky jsou pro žáky přitažlivé a motivačně podnětné.

Vzdělávání a výchova ve hře na kytaru je na vynikající úrovni.

Hra na dechové nástroje dřevěné a žesťové

Sledována byla výuka hry na zobcové flétny a komorní hra, hra na příčnou flétnu, lesní roh, trubku a pozoun - celkem 10 žáků přípravné hudební výchovy až po žáky II. stupně studia.

Studijní plány žáků jsou zpracovány v třídních knihách pro individuální výuku. Uváděny jsou i obecnější vzdělávací cíle. Forma zpracování pro celý školní rok představuje nejzákladnější rámec učiva ve vztahu k osnovám, někdy má spíše formální význam. Individuální přístup se odráží zejména ve výběru stupně náročnosti látky. K bližší diferenciaci postupu, případně i k výběru jiného učiva, dochází zpravidla v průběhu školního roku vzhledem k úspěšnosti žáka při zvládnání daných úkolů. Ty byly většinou stanoveny přiměřeně, v souladu s ročníkem studia žáka a jeho individuálními předpoklady.

Předměty vyučují jedna vysokoškolsky kvalifikovaná učitelka (flétna), dva absolventi konzervatoře (trubka, tuba). Absolvent vojenské hudební školy s maturitou vyučuje převážně hru na zobcovou flétnu (v malém rozsahu na housle). Učitelka studující učitelství pro 1. stupeň ZŠ, absolventka obou stupňů ZUŠ v oboru hry na klarinet, vyučuje hru na zobcovou flétnu a přípravnou hudební výchovu. Vzhledem k pedagogické i umělecké praxi většiny vyučujících zaručují dané personální podmínky vysokou nebo převážně velmi dobrou odbornou úroveň výuky ve vztahu k požadavkům na pedagogickou práci v ZUŠ.

Učebny jsou dostatečně prostorné, vzdušné i akusticky vyhovující pro hru na dechové nástroje. Vybavení učeben umožňuje učitelům doprovod žáků na klavír nebo keyboard – sledováno u dvou vyučujících. Učitelé a žáci mají k dispozici dostatečný výběr tradiční

notové literatury i novinky naší a zahraniční provenience. Nástroje k názorným ukázkám hry využívali všichni vyučující. Pozornost k vytváření esteticky úpravného prostředí věnovaly více učitelky, (učebny však částečně slouží i k uskladnění jiných nástrojů a pomůcek).

Ve hře na zobcové flétny žáci získávali v naprosté většině správné návyky hry, počínaje rozvojem dechových a hmatových schopností. Vzhledem k výběru notové literatury (lidové písně a četné skladby z různých hudebních období) si žáci osvojují základy hudebního cítění vycházející ze hry ve správném rytmu, v přiměřeném tempu, v duu s učitelem, za doprovodu klavíru, částečně i při komorní hře. Látka byla v hodinách dostatečně, a v případě potřeby i mimořádně trpělivě, se žáky procvičována. Učitelé vytvářeli žákům předpoklady pro úspěšné zvládnání domácího úkolu. Pouze v jednom případě bylo tempo prvotního postupu v látce se žákyní v etapě přípravné hudební výchovy na újmu kvalitnějšího zvládnání látky určené pro starší žáky. Průběžné hodnocení vedlo k vytváření potřebné zpětné vazby, časté pochvaly a povzbuzení přispívaly k motivaci žáků. Aktivní přístup žáků podporovala vstřícná komunikace, vytváření atmosféry důvěry a spolupráce. Prostředí výuky splňovalo požadavky na nestresující průběh a potřebnou psychohygienu odpolední výuky v ZUŠ. Až na výjimku směřoval sledovaný proces vzdělávání a výchovy k celkově dobrému výsledku.

Ten se projevil i v komorní hře starších žáků ve II. stupni základního studia, kteří po řadě let docházky do ZUŠ stále se zájmem a s chutí společně muzicírují. Pod odborným vedením učitele nacvičovali na altové nástroje již náročnější koncertní skladbu pro zobcové flétny. Žáci prokázali dosti vyspělou nástrojovou techniku a smysl pro souhru. V repertoáru souboru jsou převážně skladby barokních skladatelů. V souboru hraje i žák, který se dále věnuje hře na pozoun.

Hra na příčnou flétnu – výuka vysokoškolsky erudované učitelky vychází z jasně stanovených cílů, z promyšleného výběru studijní a přednesové literatury, v neposlední řadě z vlastní nástrojové a pedagogické praxe. Účinný metodický postup směřuje k osvojování kvalitního, v různých polohách nástroje vyrovnaného a co možná intonačně zvládnutého tónu. Názorným příkladem je vzorová hra učitelky. Precizně je podáván odborný rozbor hry žákyně i krátké komentáře ke cvičené látce. Komunikace se žákyní je velice kultivovaná, klidná, atmosféra výuky přátelská, podněcující žákyni k aktivní spolupráci, dobrému výkonu bez obav z neúspěchu. Učitelka vhodným výběrem skladeb zajišťuje i hodnotné hudební prožitky a rozvíjení hudebního vkusu žákyně hrou skladeb s klavírním doprovodem, který sama zajišťuje na velmi dobré úrovni. Výuka má parametry vynikající pedagogické práce.

Hra na žesťové nástroje (lesní roh, trubku, pozoun) – učitel je kvalifikovaný pro hru na tubu, s metodickými postupy výuky hry na žesťové nástroje je dostatečně obeznámen. Při plánování učiva (lesní roh, trubka) vychází vstřícně fyzickým možnostem a dalším předpokladům žáků. Správně a v přiměřeném nástrojovém rozsahu zařazuje cvičení nátiskové a dechové průpravy. Ukázky nové látky předehrává alespoň na tubu, žáky podporuje klavírním doprovodem. Vcelku správný metodický postup u sledovaných žáků zatím nevedl k lepšímu výsledku zejména z hlediska kvality tvořeného tónu, nátisku a tím i hraného rozsahu. Zřejmým problémem je motivace k dostatečně efektivní a pravidelné domácí přípravě. Naopak žák na pozoun (II. stupeň studia) prokázal svůj aktivní zájem o hru na nástroj. Osvojil si vcelku kvalitní tón, sluchové schopnosti mu umožňují poměrně dobře zvládat intonační obtíže při hře na různých polohách. Určitým nedostatkem je, že učitel vzhledem ke své nástrojové odbornosti může jen částečně korigovat specifické problémy snižkové techniky. Návčik pozounového koncertu R. Korsakova (1. věta) je pokusem zvládnout náročnější koncertní repertoár. V souladu s učebním plánem je žák zařazen do komorního souboru žesťových nástrojů.

Vzdělávání a výchova ve hře na dechové nástroje jsou celkově na velmi dobré úrovni.

Sborový zpěv

Výuka byla sledována ve skupině žáků přípravného sborového zpěvu (celkem 13) a sborového zpěvu (17 žáků).

Sborový zpěv je vyučován od začátku minulého školního roku. Plánování a příprava výuky vycházejí z věkových a interpretačních možností zatím početně malého pěveckého sboru. Pro mladší žáky přípravného sboru byly vybrány hudebně a obsahově podnětné, pěvecky a technicky přiměřeně náročné lidové a umělé písně. Pro pěvecký sbor jsou postupně zařazovány náročnější úkoly v podobě umělých písní (Zd. Lukáš). Cílem je i příprava repertoáru pro společný školní dvořákovský koncert (výběr z Moravských dvojzpěvů).

Předmět vyučuje učitel s vysokoškolskou kvalifikací v oboru dirigování. Daná kvalifikace spolu s uměleckou praxí je velkou předností i pro specifický obor dětského sborového zpěvu. Učitel získává v práci s dětským sborem nové zkušenosti. Výuka probíhá v koncertním sále školy. Kladem je dostatek prostoru a celkem příznivé akustické podmínky. Učitel má k dispozici nezbytný klavír.

V obou skupinách byla zařazena hlasová průprava. Žáci si osvojují základy dechové techniky, hlasové kultury, zřetelné výslovnosti, intonace a rytmu. Další rozšiřování hlasového rozsahu (zatím do e´) je otázkou pravidelného zařazování cvičení rozvíjejících hlavovou rezonanci. Učitel pracoval s jistotou, správně korigoval nedostatky. Dobře využíval klavírního doprovodu, případně sám předzpívával. Se žáky vhodně střídal zpěv vstoje a vsedě. Zásady hlasové hygieny jsou respektovány. Pouze někteří nejmladší žáci se dokázali koncentrovat po celou vyučovací hodinu. Poněkud chybělo zařazení pohybové složky projevu. Starší žáci prokázali při nácvičování repertoáru velmi dobré hudební předpoklady, např. při intonaci a rytmickém zvládnutí náročnějších hudebních frází umělých písní. Učitel přistoupil k nácvičování dvojhlasu. Se žáky komunikuje klidným, ale profesionálně rozhodným způsobem. Dokáže žáky zaujmout a motivovat k dobrému výkonu. Zatím poměrně krátké trvání práce s dětským sborem přineslo první velmi dobré výsledky.

Vzdělávání a výchova v předmětu sborový zpěv mají velmi dobrou úroveň.

Výtvarný obor

Plošná a prostorová tvorba

Výuka je plánována tematicky. V oblasti plošné tvorby se výrazně zaměřuje na kresbu a malbu, potlačeny jsou grafické techniky. V prostorové tvorbě se uplatňuje modelování a keramika. Mimo jiné i z prostorových důvodů je omezeno zařazování předmětu - objektová a akční tvorba. Plánování odráží celkově tradiční přístup k obsahu výtvarného vzdělávání.

Učitel je vysokoškolsky kvalifikovaným výtvarným pedagogem, věnuje se i vlastní výtvarné činnosti (ilustrace, kresba, výtvarné návrhy). Částečně chybí více aktuálních podnětů z oblasti současných trendů výtvarné výchovy, výraznější reakce na obsah nového vzdělávacího programu výtvarných oborů ZUŠ.

Výuka všech předmětů probíhá v jedné prostorově menší učebně, kabinet s keramickou pecí je v nižším patře. Počet žáků ve skupině je omezen počtem pracovních míst na devět. Žáci kreslí kolem velkého pevného stolu bez sklápěcí plochy a nemají ani potřebný odstup při kresbě podle modelu. V učebně probíhá také individuální výuka na dvou hrnčířských kruzích. Chybí grafický lis, omezena je také práce z různých materiálů. Stěny učebny jsou využity především k ukládání materiálů a prací. V odborné knihovně chybějí novější odborné a metodické publikace. V průběhu tohoto školního roku vedení školy již řeší problematiku prostorových podmínek výtvarného oboru. Pracuje teprve od září v roce 1997, zpočátku pro malou skupinu žáků.

Ve sledované výuce předmětu plošná tvorba pracovali žáci 4. ročníku ve dvou skupinách. V první skupině dokončovali náměty ze života zvířat s úkolem vyřešit tvarovou a barevnou kompozici. Učitel s odbornou jistotou vedl žáky k promyšlenému míchání a ladění barev. Práce byla rozdělena do několika lekcí, což poněkud potlačilo svěžest a expresivitu malby. Ve druhé skupině zaujala děvčata studijní kresba miminka podle modelu – panenky z různých pohledů. Žákyně kreslily velmi soustředěně, učitel citlivě upozorňoval na chyby v proporcích. V motivaci naznačil, že kresby budou využity pro další větší záměr.

V předmětu prostorová tvorba v oddělení 2. – 4. ročníku modelovali žáci zvířata, většinou v dekorativním pojetí. Učitel sledoval vznik keramického tvaru a dokončení práce. Individuálně se věnoval žákyni pracující na hrnčířském kruhu, v jednotlivých fázích točení prováděl korekci nedostatků. Oddělení 3. – 4. ročníku vytvářelo dekorativní nádoby s otvory lepením plátů a dekorativních prvků. Zařazen byl krátký úvod o historii keramiky. Vysvětlení pracovního postupu bylo pro žáky názorné a srozumitelné. Společně hledali různé varianty dekorativních prvků. Učitel je povzbuzoval v neobvyklých nápadech. Žáci byli vedeni k samostatnosti a uplatnění rozmanitých řešení, k vzájemné komunikaci a třibení názorů. Zde se výraznými klady projevila odborná výtvarná erudice učitele. V průběhu inspekce byla shlédnuta řada výtvarně zajímavých, po stránce kresby a malby vyspělých prací žáků, které se mj. nemalou měrou podílejí na utváření estetického rozměru prostředí školy.

Vzdělávání a výchova ve výtvarném oboru mají i přes dílčí nedostatky celkově velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech v základní škole jsou celkově na velmi dobré úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v základní umělecké škole ve vybraných předmětech hudebního a výtvarného oboru mají celkově velmi dobrou úroveň.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Hodnocení výsledků vzdělávání sledovaných předmětů v ZŠ využívá základní škola běžné kontrolní práce a prověrky v jednotlivých předmětech. Ve spolupráci s metodickými orgány jsou zadávány čtvrtletní písemné práce z matematiky, které jsou jimi také vyhodnocovány. Výsledky z těchto prověrek pak slouží pro další práci v metodických orgánech.

V hudebním oboru základní umělecké školy probíhají, v souladu s vyhláškou MŠMT o základních uměleckých školách, komisionální postupové a závěrečné zkoušky žáků. Obsah a hodnocení zkoušky každého žáka je zaznamenán v příslušné povinné dokumentaci. Dalšími zdroji vnitřního hodnocení výsledků je průběžné sledování interních a veřejných výstupů – společné, případně třídní, koncerty žáků. Pravidelně jsou hodnoceny výsledky žáků dosahované v soutěžích. Zástupkyně ředitele zpracovala hodnotící závěry za školní rok 2002/2003. V zápisu z pedagogické rady z 19. 6. 2003 byla úroveň dosahovaných výsledků hodnocena jako průměrná až velmi dobrá.

Výsledky v soutěžích – již dlouhodobě získávají přední umístění v krajských kolech a vysoká ocenění v národních kolech soutěží ZUŠ kytaristé, a to v oboru sólové i komorní hry. Např. ve školním roce 2001/2002 získal žák ZUŠ Zliv v národním kole 2. místo. Kytaristé byli úspěšní i v národní soutěži Prague Junior Note 2001 (4 umístění), v celonárodní kytarové soutěži v komorní hře Hradecké guitarreando (duo a trio). V krajských kolech je škola úspěšná v oboru hry na dechové nástroje, zejména příčné flétny. V ostatních nástrojových oborech se umísťuje převážně v rámci okresních kol soutěže.

Škola usiluje o výraznější zastoupení výtvarného oboru v soutěžích ZUŠ. První účast se uskutečnila ve školním roce 2001/2002 v krajském kole v Jindřichově Hradci.

Výsledky v přijetí žáků k dalšímu studiu – v období od minulé inspekce (školní rok 1999/2000) byli ke studiu v konzervatoři přijati dva žáci na příčnou flétnu, jeden žák na kytaru.

TEMATICKÁ ZJIŠTĚNÍ

Při navýšení vyučovacích hodin v 8. a 9. ročníku postupoval ředitel v souladu s Metodickým pokynem k realizaci rozvojového programu Rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání o 2 vyučovací hodiny, čj. 31172/2002-22. Využil variantu zvýšení hodinové dotace povinného předmětu, v obou ročnících se jedná o český jazyk. Výuka je zajištěna třemi vyučujícími s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí, hospitace proběhly u každého z nich.

Výuka byla koncipována tak, že přispívala k rozvoji dovedností, kompetencí potřebných v praktickém životě (např. zachytit nejdůležitější informace z textu, pracovat s literárním textem, umět se vyjádřit, rozvíjet komunikační dovednosti, pracovat s jazykovými příručkami). Výuka probíhající přímo v informačním centru byla zaměřena na diferencované procvičování mluvnického učiva s využitím výukových programů s ohledem k individuálním schopnostem žáků a k jejich dalšímu směřování na střední školy (pravopis, rozbory souvětí, určování mluvnických kategorií atd.). Žáci měli bezprostřední zpětnou vazbu o plnění zadaných úkolů, a tím i informaci o individuálních pokrocích ve výsledcích vzdělávání.

V hodinách nedocházelo k jednostrannému zvyšování poznatkové části učiva ani k nárůstu zátěže žáků. Výukou prolínala průřezová témata, použité metody a formy vzdělávání vedly k aktivizaci žáků a podpoře činnostního učení.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Zřizovací listina Základní školy a Základní umělecké školy Zliv vydaná Městským úřadem Zliv dne 9. 4. 2003 pod čj. 768/03 je v souladu s Rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydaným Školským úřadem České Budějovice dne 1. 9. 1997 pod čj. 698.

Ve škole je zřízena Rada školy, která neformálně spolupracuje s vedením školy.

Další aktivity základní umělecké školy:

Ve školním roce 2002/2003 bylo započato s pořádáním akcí pro veřejnost s názvem „Večery plné pohody“. Součástí je vždy koncert spojený následně s dalším společenským programem.

Probíhaly třídní koncerty žáků, vystoupení komorních souborů a nově i pěveckého sboru. Kytarová třída p. učitelky V. Manové pořádala již tradičně vystoupení žáků společně s rodiči žáků. V letošním školním roce bylo započato s organizováním společných koncertů žáků různých tříd. ZUŠ spolupracuje s místním Klubem důchodců, pro který pravidelně pořádá koncerty žáků. Škola vydala vlastní CD s nahrávkami nejlepších žáků z kytarové třídy V. Manové a z flétnové třídy J. Zavičákové.

V loňském školním roce proběhl již 7. ročník krajské přehlídky kytarové hry „Zlivská kytara 2003“, která je vlastním a velmi úspěšným projektem školy. Do přehlídky bylo v tomto roce přihlášeno 113 účastníků z 11 škol Jihočeského kraje.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina Základní školy a Základní umělecké školy Zliv, vydaná Městským úřadem Zliv dne 9. 4. 2003 pod čj. 768/03.
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané Školským úřadem České Budějovice dne 1. 9. 1997 pod čj. 698
3. Třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy tříd ZŠ ve školním roce 2003/2004
4. Osobní spisy pedagogických pracovníků sledovaných předmětů
5. Osobní dokumentace žáků s postižením
6. Rozvrhy hodin a vnitřní řád školy ve školním roce 2003/2004
7. Záznamy z pedagogických rad ZŠ Zliv
8. Organizační řád ZŠ a ZUŠ Zliv
9. Tematické plány sledovaných předmětů
10. Výkaz o základní umělecké škole Škol (MŠMT) V 24-01 podle stavu k 15. 10. 2003
11. Výroční zpráva o činnosti Základní školy a základní umělecké školy Zliv ve školním roce 2002/2003, část základní umělecká škola ve školním roce 2001/2002, 2000/2001, 1999/2000
12. Vnitřní řád základní umělecké školy s platností od 1. 9. 2003
13. Plán ZUŠ na školní rok 2003/2004
14. Třídní knihy pro individuální výuku – hudební obor, školní rok 2003/2004
15. Třídní knihy pro skupinové vyučování – hudební obor, školní rok 2003/2004
16. Třídní knihy pro skupinové vyučování – výtvarný obor, školní rok 2003/2004
17. Katalogy o průběhu studia – hudební obor
18. Katalogy o průběhu studia – výtvarný obor
19. Rozvrhy hodin podle žáků a vyučovaných předmětů, školní rok 2003/2004
20. Výkazy žáků a vyučovaných hodin, školní rok 2003/2004
21. Protokoly o přijímání žáků a komisionálních zkouškách, školní rok 2002/2003
22. Zápisy z pedagogických rad ZUŠ, školní rok 2002/2003, 2003/2004

ZÁVĚR

Základní škola a Základní umělecká škola Zlív plní velmi dobře svou funkci. Výchovně-vzdělávací proces zajišťují s odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilostí. Vedení školy podporuje jejich profesionální a osobnostní růst. Řízení školy je založeno na rozdělení a respektování kompetencí, velmi dobře funguje jako celek. Příznivé klima ve škole ovlivňuje pozitivně kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu.

Prostorové a materiálně-technické podmínky školy jsou celkově na velmi dobré úrovni, umožňují realizovat zvolený vzdělávací program. Nedostatečné je pouze sociální zázemí ve školní tělocvičně.

Vedená povinná dokumentace školy umožňuje sledovat průběh a výsledky vzdělávání a výchovy. Ve sledovaných předmětech převažují pozitivní zjištění, kvalita výchovy a vzdělávání je vyrovnaná, celkově je hodnocena jako velmi dobrá. Řada hodin měla charakter činnostního pojetí vyučování.

Personální podmínky v ZUŠ ve vybraných předmětech hudebního oboru a ve výtvarném oboru jsou z hlediska dosažené kvalifikace, pedagogické i umělecké praxe ve vztahu k odbornosti výuky a pedagogickým přístupům k žákům u většiny vyučujících velmi příznivé, v jednotlivých případech až vynikající. Menší část pedagogů účinně využívá podnětů z dalšího vzdělávání. Částečně chybí větší uplatnění tvořivosti v metodických přístupech k práci se žáky - zejména hudební nauce, dále ve výraznějším využívání soudobých podnětů v oblasti výtvarné pedagogiky. Od minulé inspekce došlo ke znatelnému zkvalitnění v oblasti odborného řízení v ZUŠ, a to zejména ve vazbě mezi plánováním a kontrolou. Dílčí nedostatky byly konstatovány především v nedořešení pravidelné výuky předmětu komorní/souborová hra a směrem k řízení výtvarného oboru.

Prostorové podmínky a průběžně doplňované vybavení hudebního oboru vcelku účinně podporují kvalitu výchovy a vzdělávání. Ve výtvarném oboru škola řeší otázku potřebného zkvalitnění prostorových podmínek, nezbytné je i doplnění vybavení oboru.

Ve sledovaných předmětech hudebního oboru byla v činnosti vyučujících konstatována převažující pozitivita v odbornosti výuky, v komunikaci se žáky. V motivaci a hodnocení bylo vedle výrazných kladů zaznamenáno méně důslednosti a účinnosti ve vztahu k dosahovaným výsledkům. Parametry vynikající úrovně výuky jsou dlouhodobě splňovány ve hře na kytaru, podpořeny jsou stejně výraznými výsledky. Obdobně vysokou úroveň má výuka hry na příčné flétny. K výrazným kladům patří založení pěveckého sboru a výsledky kterých dosáhl. Průběh vzdělávání ve výtvarném oboru směřuje díky odbornému vedení učitelem k velmi dobrým výsledkům zejména v předmětech plošná a prostorová tvorba (kresba, malba, modelování). Chybí výraznější uplatnění grafických technik a zařazení objektové a akční tvorby.

Výsledky vzdělávání a výchovy škola účinně podporuje pořádáním koncertních akcí žáků, vystupováním souborů a sólistů a dalšími kulturními aktivitami. K nim patří mj. velmi úspěšná přehlídka kytarové hry „Zlívská kytara“.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Miroslav Doležal
Členové týmu	Mgr. Jindřich Bešťák
	Mgr. Věra Drsová
	PhDr. Jiří Filla
	PaedDr. Alena Stachová

Další zaměstnanci ČŠI PaedDr. Jarmila Lískovcová,
Libuše Komarovová, Milena Švarcová

V Českých Budějovicích dne 26. února 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 1. 3. 2004

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Jan Režný

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Dukelská 23, P. O. Box 36, 370 21 České Budějovice. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrá
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Město Zliv, Dolní náměstí 585, 373 44 Zliv	18.3.2004	07-1005/04-2039
Rada školy: Jaroslava Samková, Fučíkova 427, 373 44 Zliv		

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány.